

Mondzorgverleners over verduurzaming van de praktijken

KNMT Onderzoek & Informatie, september 2024

Inleiding

Het thema 'verduurzaming' staat binnen de zorg volop op de agenda. In de Green Deal Duurzame Zorg hebben de Rijksoverheid en tal van partijen, waaronder de KNMT, afgesproken om zich actief in te zetten voor het realiseren van duurzame zorg. Het is dan belangrijk om zicht te hebben op wat mondzorgverleners al doen aan verduurzaming. De beroepsverenigingen KNMT, NVM-Mondhygiënist en Organisatie van Tandprothetici (ONT) namen daarom het initiatief tot een gezamenlijk onderzoek onder hun achterbannen. Het werd een webenquête, die de KNMT heeft uitgevoerd binnen het project Peilstations.

Medio oktober 2023 zijn hiervoor benaderd: een willekeurige steekproef van 1.183 actieve tandartsen, de gehele actieve beroepsgroep van 294 orthodontisten, een willekeurige steekproef van 599 mondhygiënist uit het ledenbestand van de NVM-Mondhygiënist en alle 443 actieve tandprothetici uit het ledenbestand van de ONT. In totaal werden zo 2.519 mondzorgverleners uitgenodigd, van wie er uiteindelijk 464 (18,4%) de vragenlijst geheel of deels hebben ingevuld.

De vragen gingen onder andere over verduurzamingsmaatregelen die in mondzorgpraktijken zijn genomen.

In een bijdrage in NT/Dentz zijn voor de vier beroepsgroepen tezamen de belangrijkste uitkomsten van de enquête gepresenteerd.¹ Waar deze uitkomsten de verduurzamingsmaatregelen in de praktijken betroffen, waren ze in de bijdrage beperkt tot de door de praktijkhouders meest en minst genoemde maatregelen. In deze bijdrage staan ter aanvulling de reacties op alle in de enquête voorgelegde verduurzamingmaatregelen, zoals gegeven door praktijkhouders én door niet-praktijkhouders.

Genomen verduurzamingsmaatregelen

De verschillende maatregelen waren in de enquête in vijf blokjes voorgelegd, met de vraag of deze in de eigen praktijk (voor praktijkhouders) dan wel in de praktijk waarin men de meeste uren per week werkzaam was (voor niet-praktijkhouders) zijn gerealiseerd. Het betreft maatregelen met betrekking tot achtereenvolgens het praktijkpand, de verwarming van het praktijkpand, de inrichting en apparatuur, het beperken van reisbewegingen en het bevorderen van circulariteit.

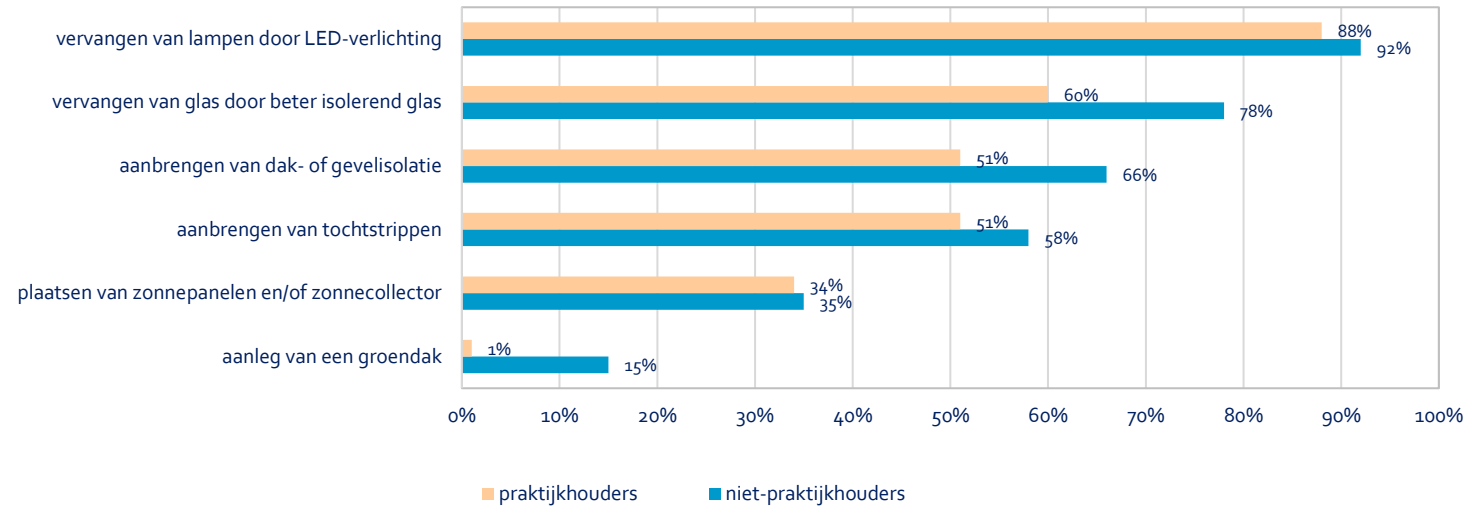
¹ Mondzorgverleners over verduurzaming van de praktijk. NT/Dentz, augustus 2024, p 24-26.

In een eerdere bijdrage is overigens ingegaan op de uit het onderzoek gebleken houding van praktijkhouders tegenover het nemen van verduurzamingsmaatregelen in hun praktijk: Mondzorgverleners over duurzaam inkopen. NT/Dentz, juni 2024, p 21.

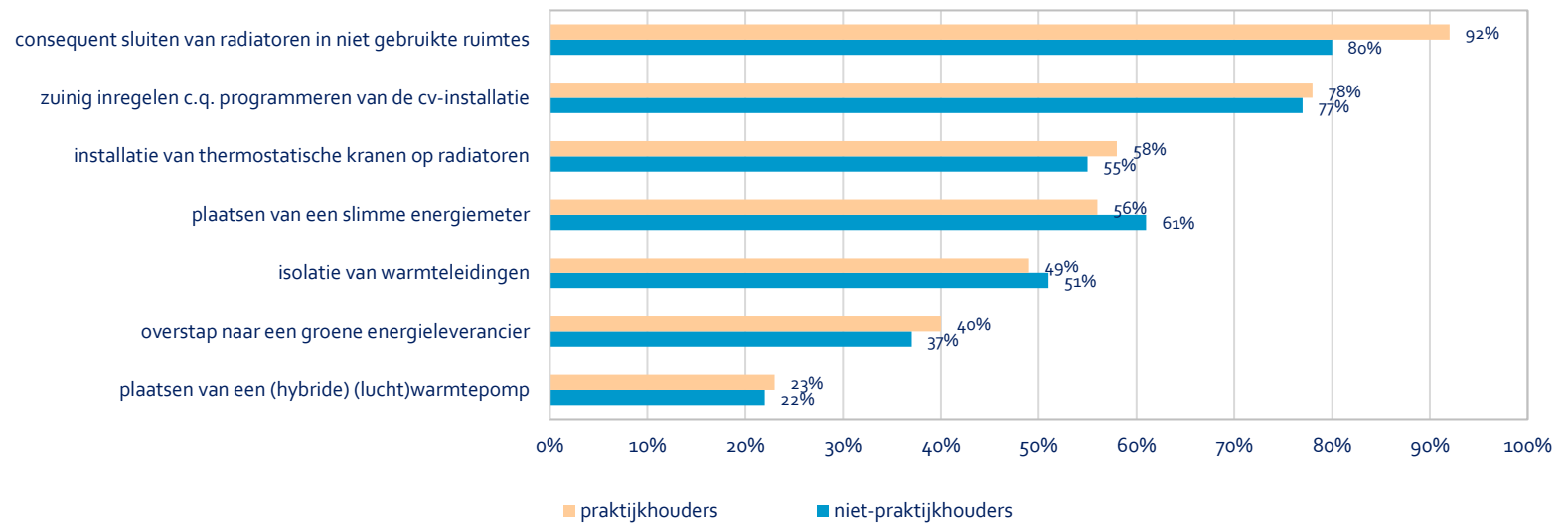
Voorts is in het septembernummer van het NTVT een infographic opgenomen over de mate waarin verduurzaming een gespreksonderwerp is in mondzorgpraktijken: Verduurzaming: een-belangrijk gespreksonderwerp. Ned Tijdschr Tandheelkd 2024; 131: 9 sept; <https://www.ntvt.nl/actueel/actueel-item/t/verduurzaming:-een-belangrijk-gespreksonderwerp>.

De figuren 1 tot en met 5 geven voor beide groepen een overzicht van de uitkomsten. Hierbij zij opgemerkt dat de niet-praktijkhouders naar verhouding vaak hebben aangegeven dat zij niet weten of bepaalde maatregelen wel of niet genomen zijn. Daarom zijn voor deze groep de percentages weergegeven exclusief 'niet bekend'. De figuur laat onder meer zien dat zowel volgens de praktijkhouders als de niet-praktijkhouders met name de 'quick-wins' in overgrote meerderheid in de praktijken zijn gerealiseerd. Bijvoorbeeld het vervangen van lampen voor LED-verlichting, het consequent sluiten van radiatoren in niet-gebruikte ruimtes, het op verschillende manieren beperken van papiergebruik, het zoveel mogelijk voorkomen van over de datum raken van producten, het gebruik van afwasbaar servies en bestek, het scheiden en apart afvoeren van (gevaarlijke) vloeistoffen en afval en het combineren van bestellingen ter beperking van bestelverkeer. Andere maatregelen, die meer moeite of investeringen vereisen, zijn nog betrekkelijk weinig doorgevoerd. Bijvoorbeeld de aanleg van een groendak, het plaatsen van een (hybride) (lucht)warmtepomp, de keuze voor duurzaam vervaardigd meubilair of voor tweedehands apparatuur/ instrumentarium en de inzet van 'teledentistry'. Voor sommige maatregelen, met name die aan het praktijkpand en met betrekking tot de inrichting en apparatuur, geldt overigens dat deze volgens meer niet-praktijkhouders dan praktijkhouders zijn genomen. Deze verschillen kunnen wellicht worden verklaard doordat niet-praktijkhouders in meer gevallen in grotere (keten)praktijken werkzaam zijn, waar deze maatregelen dankzij de schaalgrootte 'gemakkelijker' genomen kunnen worden dan in kleinere praktijken.

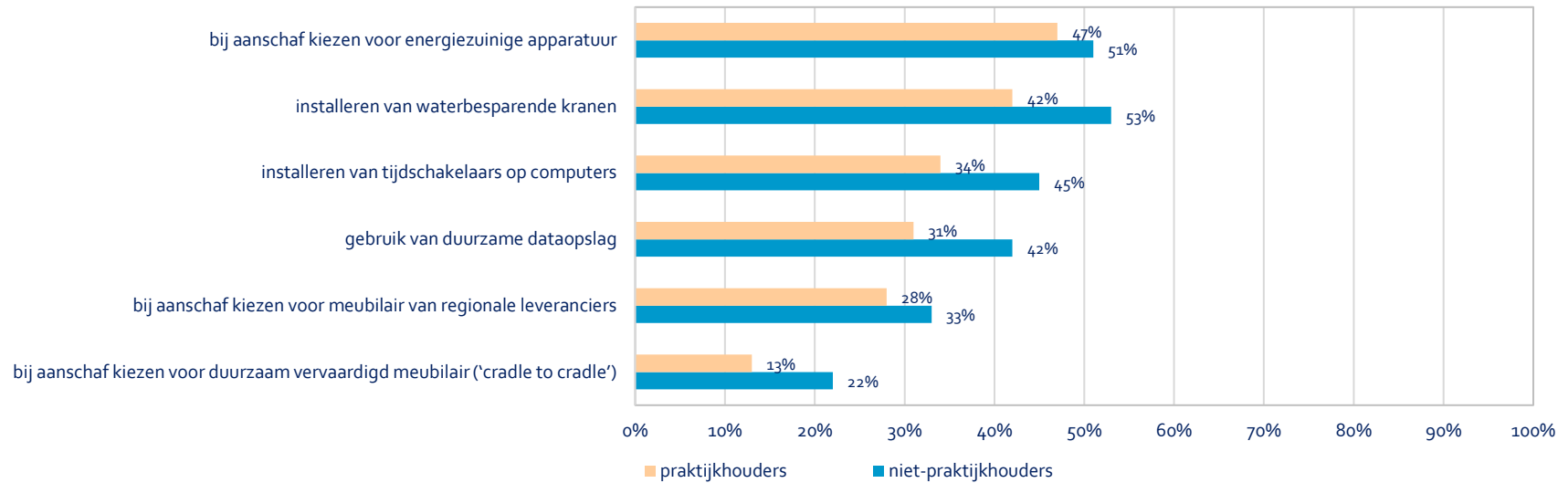
Figuur 1 Genomen verduurzamingsmaatregelen wat betreft het praktijkpand, volgens praktijkhouders en niet-praktijkhouders

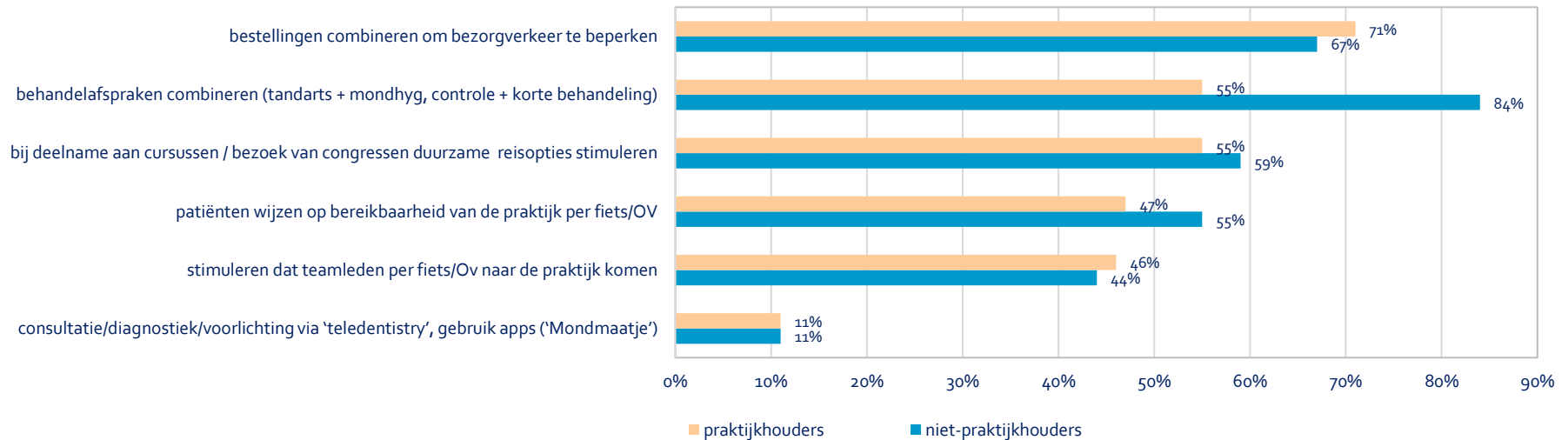
Figuur 2 Genomen verduurzamingsmaatregelen wat betreft de verwarming van het praktijkpand, volgens praktijkhouders en niet-praktijkhouders

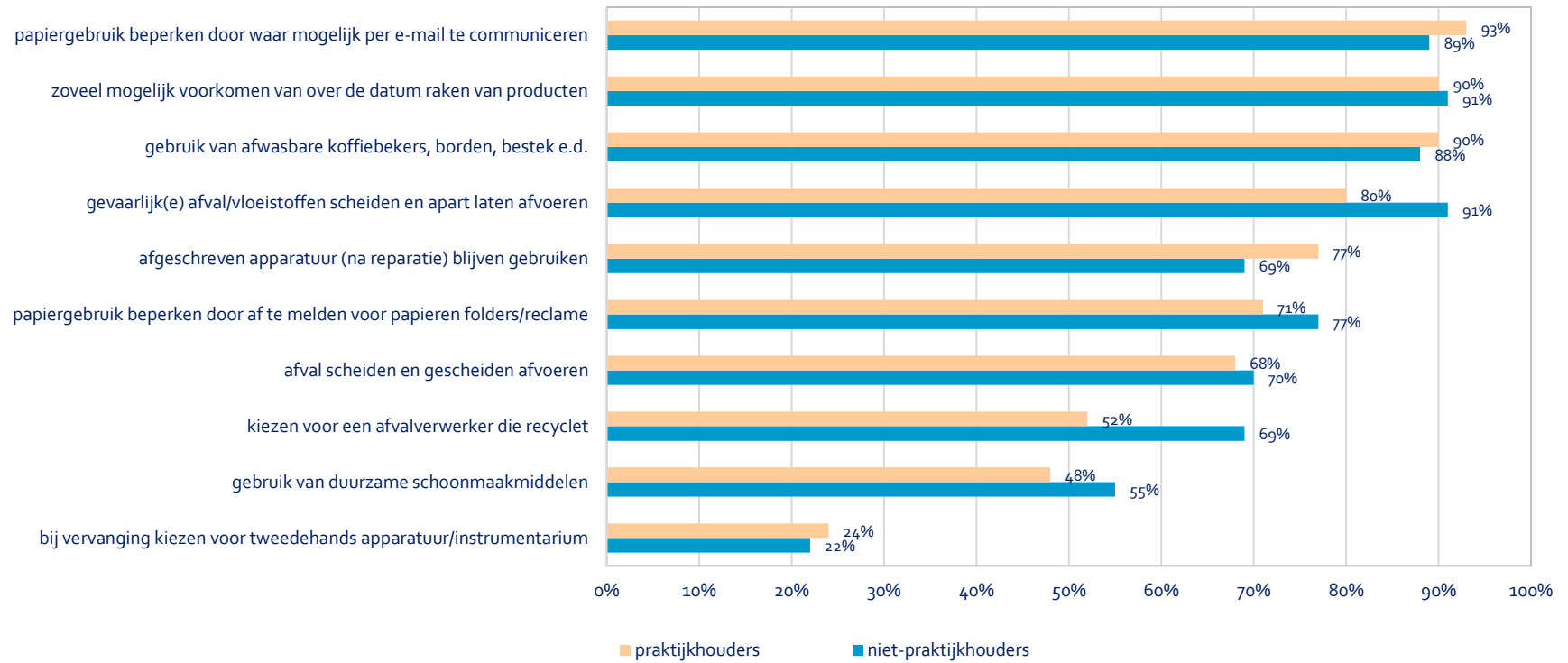
Figuur 3 Genomen verduurzamingsmaatregelen wat betreft de inrichting en apparatuur, volgens praktijkhouders en niet-praktijkhouders

Figuur 4 Genomen verduurzamingsmaatregelen wat betreft het beperken van reisbewegingen, volgens praktijkhouders en niet-praktijkhouders

Figuur 5 Genomen verduurzamingsmaatregelen wat betreft het bevorderen van circulariteit, volgens praktijkhouders en niet-praktijkhouders

© 2024 KNMT

Alle rechten voorbehouden. Alle auteursrechten ten aanzien van dit document berusten bij de KNMT.

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet gestelde uitzonderingen, mag niets uit dit document worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de KNMT.

Hoewel aan de totstandkoming van dit document de uiterste zorg is besteed, kan de KNMT niet instaan voor eventuele (druk)fouten en onvolledigheden en aanvaardt de KNMT deswege geen aansprakelijkheid.